

GYÜLEKEZET ÉS KÖZÖSSÉG

Új élet a halál küszöbén

A negyvenes évek ébredési hullámai a mátészalkai református gyülekezetet is elérték. A vidéki város egyszerűbb embereit, szegény paraszti rétegeit hatotta át az Isten élő beszéde. A Gondviselő úgy rendezte, hogy a gyülekezet lelkipásztora, dr. Kincses Endre sem ellenségesen vagy közömbösen viszonyult az ébredés munkájához, hanem felismerte annak építő erejét, és betagolta a közösségi életformát a gyülekezetibe. A hitrejutott, komoly életváltózáson átment egyszerű embereket beválasztotta a gyülekezet presbitériumába. Így nem ellentétesen, sem nem párhuzamosan, hanem az egyházzal egybeötvözötten haladhatott az evangélium ügye. A hitben élő presbiterekre bízta az ima- és a bibliaórák megtartását és vezetését, így segítette kibontakozni a gyülekezet hitrejutott munkásait. Nem lett féltékeny azokra, akik Isten kegyelmi teológiáján a Szentlélektől tanítottak voltak. Nem szégyellte bevallani előttem és a gyülekezet előtt sem, hogy elsősorban tanulónak tekintti magát és nem felvigyázónak, aki szektás megnyilvánulások után szimatol. Volt benne alázat annak elismerésére, hogy Isten ezeket a „tanulatlan” embereket az ő kijelentéseivel áldja meg, és gyümölcsözteti szolgálatukat. Nem ültette őket irigységből, szakmai féltékenységből, ahogyan sok más lelkipásztor tette, szektásokként a vádlottak padjára, hanem inkább önmagát állította az ítélet alá. És ahol alázat van, ott nem maradnak el az áldások sem.

Egy református család esete különösképpen megemlíteni való.

A város egyik szerény utcájában lakott Nagy Mihály és a felesége. Szorgalmas és templomlátogató házaspár voltak. A felesége az addigi hagyományos vallásos életből új életre jutott:

„felragyogott neki a Krisztus”. (Ef 5,14) Ez az alacsony természetű, szívós parasztasszony úgy örült, mint egy gyermek. Munkáját még hűségesebben végezte a családban, a szántóföldön, mint eddig. Férjének nem is lehetett és nem is volt panasa elene. Egy ponton azonban mégiscsak meghasonlott az életük. Isten nem időzíti ugyanarra az órára a férj és a feleség megtérését, a szél oda fúj, ahova akar. (Jn 3,8) Előbb a feleség irányába akart fújni a szél. Mihály úgy érezte, hogy lemaradt, és az addig engedelmes asszony, közös életüknek egy pontján nem engedhetett a férjének.

Amikor eljött a szerda este, imaórára gyülekeztek, akik arra vágytak. Gyakran a késő esti órákba nyúlt az együttlét. Az asszony következetesen rendbeszedte magát erre az alkalomra, vállára vette fekete hárszkenőjét, bibliájával és énekeskönyvével elindult. A férje nem tudott vele menni. Noha szerette feleségét, a féltékenység fokozatosan hatalmába kerítette. Szóváltások adódtak, az addig csendes ház láthatatlan feszültséggel telt meg. A szerda közeledtével egyre nyomasztóbb lett a helyzet. Végül is elhangzott a tiltó szó:

– Többé nem mehetsz imaórára! Megtiltom! – Az asszony kérlelni kezdte:

– Ne, Mihály, ne tedd ezt! Ne tilts el az élet forrásától, hiszen onnan merítem az erőt az irántad való szeretetre, megbecsülésre, a mindennapi munkára!

A férfi hajthatatlan maradt. Ellenállása fenyegetéssé fokozódott. Előbb veréssel próbálkozott. Az asszony azonban következetes maradt. Nem tudott elszakadni imádkozó testvéreitől, a gyülekezeti imaórától.

A bűn nőttön nő, míg el nem jut a végsőkhöz:

– Akkor meg kell halnod, asszony! Megöllek, ha még egyszer elmégy!

A botránkozás estéje újra csak eljött. Ez a kicsi, tagbaszakadt férfi következetes volt ígéretéhez, fenyegető kijelentéséhez. Az asszony is. A végső elszámolást nem lehetett elkerülni. Valamelyiknek engednie kellett, de ki legyen az? Az asszony szólanul készült az imádkozás óráira. A férfi is készült: a favágótökérrel behozta a fejszét a házba, amikor az asszony éppen indulni akart.

– Meg kell halnod, asszony, ha nem mondasz le bolondságaidról.

A feleség nem ellenkezett. Vállalta a halált. Tudta, ha most meghátrál, nemcsak neki, de a férjének is vége. Bensejében dúltak az indulatok. Mit tegyen? Lelkében a szelíd, határozott hang azt mondta: „Istennek kell inkább engedni.” (ApCsel 5,29) Amikor bensejében igent mondott Isten felé, nagy békeesség öntötte el, s csak ennyit mondott:

– Mielőtt megölnél, hagyj annyi időt, hogy imádkozzam. – Ezzel már térdre is hullott a bevetett ágy előtt. Kiöntötte szívét Isten előtt. Megköszönte kegyelmét, amiben részesítette, hűségét, amellyel hordozta, hálát adott férjéért, a házasesetük szépségeiért, a családért, és végül bocsánatért esedezett azért az emberért, aki nem tudja most, mit cselekszik. És várta a halált...

Néhány pillanat múltán, amely örökkévalóságnak tetszett, és valóban az is volt, a fejsze kihullt a kezéből, és zokogva mellé roskadt a férje.

Nem lehet mindent szóba formálni, ami ilyenkor végbe megy. Ne sértse meg a szó a szentséges újteremtést. Csak néhány foszlány, töredék a megtört szív mélyéből: „Isten légy irgalmas nékem, bűnösnek...” Azon az estén a csillagok fényesebben ragyogtak. Mihály s a felesége második szerelmükben együtt mentek az imaórára.